

Mervi Lipsasen valtuustoaloite 22.09.2025: Savonlinnan Orkesteriyhdistys ry:n ja Savonlinnan Teatterin rahoituksen jatkuvuuden turvaaminen

SL 18.02.2026 § 26

Valmistelija Sivistystoimenjohtaja Mikko Ripatti, mikko.ripatti@savonlinna.fi, p. 044 417 4202

Selostus Savonlinnan Orkesteriyhdistys ry:n ja Savonlinnan Teatterin toiminta perustuu valtiosuuteen, jota ohjaa laki esittävän taiteen edistämisestä (1082/2020). Lain edellyttämällä tavalla molempien toiminnan tulee olla ammattimaista, ympärivuotista ja vakinaista sekä suunnitelmallista usean vuoden aikajänteellä. Näiden velvoitteiden täyttäminen edellyttää toimijoilta taloudellista vakautta ja ennakoitavuutta.

Nykyinen tilanne ja taloudellinen kehitys

Sekä orkesteri että teatteri ovat viime vuosina tehostaneet toimintaansa, sopeuttaneet kulujaan ja uudistaneet tuotantomallejaan. Kustannustason nousu, valtiosuuksien indeksitarkistukset ja toimialan yleinen kustannuskehitys kuitenkin vaikeuttavat pitkäjänteistä suunnittelua. Valtiosuusjärjestelmä puolestaan edellyttää toimijoilta monivuotisia suunnitelmia sekä riittäviä omia rahoitusosuuksia. Kaupungin rahoitusosuuden riittävyys ja ennakoitavuus ovat siten keskeisiä sekä orkesterin että teatterin tulevaisuuden kannalta. Epävarmuus avustusten määrästä ja aikatauluista on aiemmin rajoittanut pitkän aikavälin ohjelmisto- ja tuotantosuunnittelua.

Talousarvio 2026 ja kaupungin linjaus

Savonlinnan kaupunginvaltuusto on vuoden 2026 talousarviopäätöksessään varautunut orkesterin ja teatterin toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen. Talousarviossa on huomioitu sekä orkesterin avustus että teatterin yhteistoimintaosuus talousarviovuodelle sekä taloussuunnitelmavuosille. Tämä on tärkeä askel kohti valtuustoaloitteessa ehdotettua kolmivuotista rahoituskehystä. Sivistystoimiala pitää tärkeänä, että kaupungin rahoitus linjataan jatkossa entistä ennakoidummalla mallilla. Tämä tukee valtiosuuden edellytyksiä ja vahvistaa toimijoiden taloudellista pohjaa.

Usean vuoden avustuslinjaukset

Valtuustoaloitteessa esitetään, että valtuusto tekisi talousarvion yhteydessä päätöksen orkesterin avustuksesta ja teatterin yhteistoimintaosuudesta kolmivuotisena kehyksenä (1+2 vuotta). Tämä rahoitusmalli:

- parantaa toiminnan ennakoitavuutta
- mahdollistaa pitkäjänteisen ohjelmiston ja tuotantojen suunnittelun
- vahvistaa toimijoiden edellytyksiä täyttää valtiosuuslain vaatimukset
- parantaa toimijoiden kykyä solmia monivuotisia sopimuksia
- tukee kaupungin kulttuuristrategisia tavoitteita ja elinvoimaa

Sivistystoimialan näkemyksen mukaan esitetty malli on perusteltu ja toimintaympäristöön sopiva. Se on myös linjassa monien muiden VOS-toimijoiden ylläpitävien kuntien käytäntöjen kanssa. Vuoden 2026 talousarvioon sisältyviin tavoitteisiin on sisällytetty rahoitusmallin uudistamisen selvittäminen.

Teatterin avustuksen näkyvyys talousarviossa

Valtuustoaloitteessa kiinnitetään huomiota siihen, että teatterin todellinen avustuksen määrä tulee jatkossa näkyä talousarviossa yksiselitteisesti. Sivistystoimiala pitää tätä perusteltuna sekä avoimuuden että toiminnan suunnittelun näkökulmasta, ja talousarviorakenteen selkeyttäminen voidaan toteuttaa valmistelun yhteydessä.

Kulttuuritoiminnan merkitys kaupungille

Kuntien kulttuuritoimintaa ohjaava laki (166/2019) korostaa kuntien vastuuta kulttuuripalvelujen saatavuudesta, taide- ja kulttuurikasvatuksen edistämisestä sekä kulttuuriperinnön vahvistamisesta. Ammattiteatteri ja -orkesteri tukevat näitä tavoitteita monipuolisesti.

Teatterin ja orkesterin toiminnalla on Savonlinnan alueella:

- merkittäviä taloudellisia vaikutuksia (valtionosuudet, verot, aluetalous, palvelujen käyttö)
- laajoja kulttuurikasvatuksellisia vaikutuksia
- vahva rooli veto- ja pitovoimatekijänä
- tuki kaupungin tavoitteelle matkailun ympärivuotistamisesta

Kulttuuri-investoinnit vahvistavat kaupungin elinvoimaa ja identiteettiä, ja tuottavat taloudellisia hyötyjä.

Yhteenveto

Sivistystoimiala katsoo, että valtuustoaloitteessa esitetty kolmivuotinen rahoitusmalli tukee tarkoituksenmukaisesti Savonlinnan Teatterin ja Savonlinnan Orkesteriyhdistyksen toimintaa ja vahvistaa kaupungin kulttuuripalveluiden pitkäjänteistä kehittämistä. Vuoden 2026 talousarviossa tähän suuntaan on jo otettu konkreettinen askel ja tulosalueen vuoden 2026 tavoitteisiin sisältyy rahoitusmallin uudistamisen selvittäminen.

Toimivalta	Hallintosääntö 14 luku 85 §
Esittelijä	Vs. sivistystoimenjohtaja Tuononen Tero
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle selostusosan mukaisen selvityksen valtuutettu Mervi Lipsasen valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.
Käsittely	Kulttuurituottaja Elina Kosonen selosti asiaa kokouksessa.
Päätös	Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
Tiedoksi	Mervi Lipsanen
Toimenpiteet	Kaupunginhallitus/kaupunginvaltuusto Kulttuurituottaja Elina Kosonen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo. 18.33.
KH 09.03.2026 § 86	
786/02.05.01.06/2025	
Valmistelija	hallintopäällikkö Päivi Matilainen, paivi.matilainen@savonlinna.fi, p. 044 417 4044

Selostus	Sivistyslautakunnan 18.2.2026 § 26 selostus- ja päätösoosan mukaisesti.
Toimivalta	Hallintosääntö 14 luku 85 §
Esittelijä	Vt. kaupunginjohtaja Ma Ding
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus antaa kaupunginvaltuustolle selostusosan mukaisen vastauksen valtuutettu Mervi Lipsasen valtuustoaloitteeseen. Aloite merkitään tiedoksi ja tuodaan uudelleen käsiteltäväksi talousarviokäsittelyn yhteydessä.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Toimenpiteet	Kaupunginvaltuusto